

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: ...Славянски филологии

Специалност: (код и наименование)

Магистърска програма: (код и наименование)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

(код и наименование) ГЛ.АС.Д-Р БИЛЯНА БОРИСОВА

АВАНГАРДЪТ – ИЗКУСТВОТО, КОЕТО ИСКАШЕ ДА БЪДЕ ЖИВОТ

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	
	Научно есе	10
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	10
Обща извънаудиторна заетост		20
ОБЩА ЗАЕТОСТ		50
Кредити аудиторна заетост		
Кредити извънаудиторна заетост		
ОБЩО ЕКСТ		

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Участие в тематични дискусии в часовете	20%
2.	Посещения на културни обекти	10%
3.	Изпит	70%
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
Анотация на учебната дисциплина:		
СИД „Авангардът – изкуството, което искаше да бъде живот” е предназначен за студенти от специалността Българска филология, редовно обучение, бакалавърска степен. Негова цел е да запознае студентите с българския художествен авангард като естетически и социален феномен, разгърнал се в годините между двете световни войни чрез представяне и анализ на неговата същност, типологизация, манифести, представители и естетически проявления. В програмата ще бъде проследено неговото зараждане, връзката му с европейския авангард, двете му форми на авангарден модернизъм и същински авангард с типологичните им характеристики, както и анализ на някои от емблематичните художествени проявления.		

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

Предварителни изисквания:

Студентите да са с изявен интерес в областта на литературната история и да имат готовност да се запознаят с културното наследство в литературните музеи.

Очаквани резултати:

Стабилна представа за авангарда като естетическо и социално явление;
Умение за определяне на авангардната същност на конкретни артефакти;
Знание за генеалогията на явлението;
Познания върху европейския контекст.

Учебно съдържание

Тема №	Наименование на темата	Хорариум
1	Към понятието „авангард”	2
2.	Типологизация на авангарда	2
3.	Зараждане на явлението. Предпоставки – исторически и естетически	2

4.	Форми на авангард в европейското изкуство от военния ми междувоенния период. Дада	2
5.	Конструктивизъм	2
6.	Bauhaus	2
7.	Процесът на авангардизация на българското изкуство	2
8.	Исторически и естетически предпоставки	2
9.	Български авангарден модернизъм. Обща характеристика	2
10.	Български авангарден модернизъм. Представители. Манифести	2
11.	Български авангарден модернизъм. Естетически проявления	2
12.	Същински авангард. Типологични особености	2
13.	„Тунджански авангардизъм” – екстравагантната форма на българския авангард	2
14.	Списание „Новис”, Ламар и групата около него – манифестите на авангарда	2
15.		2

	Никола Вапцаров. Реализираният авангард	

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Що е „авангард“?
2	Типологизация на авангарда
3	Зараждане на явлението. Предпоставки – исторически и естетически
4	Форми на авангард в европейското изкуство от военния и междувоенния период. Дада
5	Конструктивизъм.
6	Bauhaus
7	Процесът на авангардизация на българското изкуство
8	Исторически и естетически предпоставки
9	Български авангарден модернизъм. Обща характеристика
10	

	Български авангарден модернизъм. Представители. Манифести
11	Български авангарден модернизъм. Естетически проявления
12	Същински авангард. Типологични особености
13	„Тунджански авангардизъм”
14	Списание „Новис”, Ламар и групата около него
15	Никола Вапцаров. Поезия и идейни разбирания.

Библиография

Ангелов Валентин Ангелов. Естетика на авангарда. С., Абагар, 2007.

Ангелов Валентин Ангелов. Естетика : речник на авангардните термини. С., Изд. Изток – Запад, 2014.

Ангелов Валентин Ангелов. Изкуство & Естетика. Кризата в естетиката и предизвикателствата на авангардното изкуство. С., 2005.

Аврамов Д. Аврамов. Бунтът на експресионистите. Мирогледни и стилистични паралели. Сп. Септември, 1978, № 8-9.

Аврамов Д. Аврамов. *Бунтът на експресионистите. Мирогледни и стилистични паралели.* Сп. Септември, 1978, № 8-9; В: Диалог между две изкуства. 1993.

Аврамов Д. Аврамов. Диалог между две изкуства. 1993.

Блед 2013 Жан-Пол Блед. История на Мюнхен, РИВА, 2013.

Бориславов Ив. Бориславов. (1) Поезия и багри. Есета за взаимните влияния между модерната западна поезия и живопис на XX век. 1987 (2) Светлината, която остава. Есета за авангардната поезия и живопис. 1994.

Бирюков, С. Авангард – сума технологии. В: – “Вопросы литературы”, № 5,1996.

Бирюков, С. Е. Теория и практика руского поэтического авангарда, Тамбов 1998.

- Васильев, И.** Русскии поэтическии авангард XX века, Екатеринбург, 1999.
- Вичев Д.** . Българският модернизъм. Опит за някои уточнения и обобщения. В: С поглед отвън. С., 1990.
- Александр Генис, Модернизъм как стилъ XX века. В: Звезда, 2000, бр. 11.
- Генис, А.** Треугольник. (Авангард, соцреализъм, постмодернизъм) В: – Иностранна литература, 1999, бр. 10.
- Дворянов О.** Дворянов Концептуалната тенденция в [съвременното изкуство](#). Веда Словена, С., 2003
- Делчев 2006** Красимир Делчев. Философия, художественост и скандал в модерното изобразително изкуство. С, ЛИК, 2006.
- Г. Димитров.** Изкуството на XX век – съдбата на авангарда. С., Просвета, 2001.
- Мартин Джей.** Скопични режими на модерността. В: <http://piron.culturecenter-su.org/скопични-режими-на-модерността/>, 2013.
-
- Дюхтинг 2003** Хайо Дюхтинг. Кандински. TASCHEM, 2003.
- Еренбург 1922** Иля Еренбург, Изисквания на новата архитектура. В: Crescendo, г. III, 1922, бр. 2-3.
- Еренбург 1922** Иля Еренбург, Свойства на новата лирика. В: Crescendo, г. III, 1922, бр. 2-3.
- Еленс 1922** Франц Еленс, Литературата и кинематографа. В: Crescendo, г. III, 1922, бр. 2-3.
- Зверев 1997** Зверев, А. Второе свидание В: – Иностранна литература, N2, 1997.
- Кандински 1998** Василий Кандински, За духовното в изкуството. С., ЛИК, 1998.
-
- Качулев 1922** Мирчо Качулев, Бал господен, композиция по А. Вертински. В: Crescendo, 1922 , бр. 2.
- Качулев 1922** Мирчо Качулев, Есен. В: Crescendo, 1922 , бр. 2.
- Корбюзие-Соне 1922** Корбюзие-Соне, Фундаментални принципи на архитектурата. В: Crescendo, г. III, 1922, бр. 2-3.
- Критическото** наследство на българския модернизъм. Съст. и ред. Едвин Сугарев, Елка Димитрова, Цветанка Атанасова. БАН, ИЛ, С., ИЦ „Боян Пенев”, т. I-III, 2009.
- Кръстев 1988** Кирил Кръстев, Спомени за културния живот между двете световни войни. С., 1988.
- Клее 1996** Паул Клее, Педагогически бележник. С., АГАТА-А СД, 1996.
- Ламар** Ламар. Избрани произведения., С., Български писател, 1955.
- Мутафов 1993** Чавдра Мутафов. Избрано, С., 1993.
- Мутафов 1993** Чавдра Мутафов, Банално изкуство. В: Чавдар Мутафов, Избрано, С., 1993.
- Мутафов 1993** Чавдра Мутафов, Родна архитектура. В: Чавдар Мутафов, Избрано, С., 1993.
- Мутафов 1993** Чавдра Мутафов, Карикатурата. В: Чавдар Мутафов, Избрано, С., 1993.

- Мутафов 1993** Чавдра Мутафов, Пейзажът и нашите художници. В: Чавдар Мутафов, Избрано, С., 1993.
- Мутафов 1993** Чавдра Мутафов, Танцът в миражи и преобразования. В: Чавдар Мутафов, Избрано, С., 1993.
- Мутафов 1993** Чавдра Мутафов, Преобразованията на театъра. В: Чавдар Мутафов, Избрано, С., 1993.
- Мутафов 1993** Чавдра Мутафов, Марионетки. В: Чавдар Мутафов, Избрано, С., 1993.
- Мутафов 1993** Чавдра Мутафов, Покерът на темпераментите. В: Чавдар Мутафов, Избрано, С., 1993.
- Мутафов 1993** Чавдра Мутафов, Внушения в изкуството. В: Чавдар Мутафов, Избрано, С., 1993.
- Мутафов 1993** Чавдра Мутафов, Линията на изобразителното изкуство. В: Чавдар Мутафов, Избрано, С., 1993.
- Ортега-и-Гасет** Хосе Ортега-и-Гасет. Бунтът на масите, УИ „Св. Кл. Охридски”, С., 1993.
- От редакцията.** Литературна анкета. В: Везни, г. III, 1921, кн. 4.
- Рабинович В.** Авангард как нескочнаемое начало. В: – «Вопросы литературы» 1996, №1 <http://magazines.russ.ru/voplit/1996/1/rabin.html>
- Русева 1993** Виолета Русева. Аспекти на модерността в българската литература през 20-те години на ХХ век. Велико Търново, Алфа, 1993.
- Русева 1995** Виолета Русева, Манифести на българския авангардизъм – принципи на естетичното. В: Манифести на българския авангардизъм. Велико Търново, 1995.
- Сарандев 2001** Иван Сарандев, Български литературен авангард. Антология. С., Наука и изкуство, 2001.
- Стефанов** Свилен Стефанов. Авангард и норма, С., Агата-А, 2003.
- Стефанов** Свилен Стефанов. Българският печат от 20-те години. Особенности на визуалния език. С., 1994.
- Стефанов** Свилен Стефанов. Културни измерения на визуалното. С., Графити, 1998.
- Стефанов** Свилен Стефанов. Изкуството между традицията и провокацията. С, 2001.
- Суботич 1986** Ирена Суботич, Сътрудничеството на сп. „Зенит” с българските художници, В: сп. Изкуство, 1986, бр. 3.
- Сугарев 1988** Едвин Сугарев. Българският експресионизъм. С, Народна просвета, 1988.
- Сугарев** Едв. Сугарев. Самотният бунт на дилетанта. Сп. Литературна мисъл, 1986, № 9.

Дата: 2.07.2018

Съставил: д-р Биляна Борисова